

WCZORAJ, DZIŚ, JUTRO

Jubileusz 25-lecia Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich, to okazja do podsumowań i wspólnych spotkań rektorów, przedstawicieli instytucji nauki i szkolnictwa wyższego oraz instytucji współpracujących, jak również przypomnienia najważniejszych momentów w historii Konferencji.

Początkiem obchodów ćwierćwiecza KRASP było uroczyste odsłonięcie tablicy upamiętniającej posiedzenie w Collegium Novum Uniwersytetu Jagiellońskiego 7 czerwca 1997 r., podczas którego powołano KRASP. Jednym z inicjatorów integracji środowiska rektorów i wspólnego wyrażania stanowisk środowiska akademickiego oraz pierwszym przewodniczącym Konferencji był ówczesny rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego **prof. Aleksander Koj**. Warto jednak podkreślić, że ideę tę poparli rektorzy Uniwersytetu Warszawskiego, Politechniki Warszawskiej i Akademii Górniczo-Hutniczej. Uroczystość odsłonięcia miała miejsce dokładnie w 25 lat po spotkaniu rektorów uczelni akademickich powołujących KRASP. Konferencja rozpoczęła swoją działalność w gronie 73 rektorów uczelni. Dziś tworzą ją rektorzy 109 szkół wyższych, w tym 10 uczelni niepublicznych a ponadto 8 szkół posiada status uczelni stowarzyszonych. Jest to obecnie największa ogólnopolska instytucja przedstawicielska środowiska szkolnictwa wyższego i nauki w rozumieniu Ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Obchody Jubileuszu Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich zostały objęte honorowym patronatem Prezydenta RP Andrzeja Dudy.

KONFERENCJA ROZPOCZĘŁA SWOJĄ DZIAŁALNOŚĆ W GRONIE 73 REKTORÓW UCZELNI. DZIŚ TWORZĄ JĄ REKTORZY 109 SZKÓŁ WYŻSZYCH.

Święto KRASP to czas podsumowań, ale i planów na dalszy rozwój, a także wyjątkowa sposobność do wyrażenia wdzięczności i uznania dla osób oraz instytucji, które współpracują przez te lata z Konferencją. Poszczególne etapy w historii KRASP miały swoją specyfikę, osiągnięcia oraz zrealizowane cele. Począwszy od kształtowania się merytorycznej tożsamości, struktur organizacyjnych, a także

wpracowania formuły jako organizacji obecnej w życiu publicznym i wywierającej wpływ na kierunki rozwoju szkolnictwa wyższego czy badań naukowych, do podejmowania najważniejszych wyzwań współczesności, współpracy i budowy pozycji na arenie międzynarodowej.

Pierwsze kadencje to czas umacniania się KRASP jako ważnego partnera instytucji rządowych i społecznych oraz przygotowania projektów rozwiązań legislacyjnych. Następnie kontynuowano prace nad kształtowaniem statusu prawnego, przygotowano m.in. Regulamin, definiujący uczestnictwo rektorów jako przedstawicieli uczelni akademickich. Dużym sukcesem stało się umocowanie ustawowe KRASP w roli instytucji przedstawicielskiej opiniującej sprawy związane z ustawowymi zadaniami szkół wyższych, w tym projektami budżetu państwa w części dotyczącej szkolnictwa wyższego. KRASP współuczestniczyła swoją wiedzą ekspercką w przygotowaniu strategii rozwoju społeczeństwa opartego na wiedzy. Wiązał się z tym szereg działań integrujących środowisko naukowe z otoczeniem społeczno-gospodarczym, także na poziomie międzynarodowym. W efekcie ówczesnej pracy KRASP powstała m.in. koncepcja agencji, którą utożsamia obecnie Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej.

Współcześnie obszarami działalności KRASP są przede wszystkim merytoryczna praca nad doskonaleniem systemu szkolnictwa wyższego w Polsce oraz budowanie prestiżu naszych uczelni w kraju i za granicą. Najnowsze i największe wyzwanie obecnej kadencji oraz najbliższej przyszłości, to walka ze skutkami pandemii oraz konsekwencjami wojny w Ukrainie, które przekładają się także na sytuację w szkolnictwie wyższym. Należy podkreślić, iż unikatowym przedsięwzięciem w skali międzynarodowej jest powstanie i zakres działalności sieci koordynatorów regionalnych KRASP, początkowo w zakresie reagowania na zagrożenie COVID-19, a obecnie – pomocy środowisku akademickiemu i uchodźcom z Ukrainy.

Dla wspólnot akademickich to czas wyętkowanej pracy i wdrażania bezprecedensowych rozwiązań. Warto zaznaczyć, że KRASP Uchwałą Prezydium z 31 marca 2022 r. zdefiniowała niezbędne działania w ramach systemu szkolnictwa wyższego, których celem jest

wsparcie wysiłków Ukrainy w walce o zachowanie suwerenności, niezależności i szans rozwojowych. W tym względzie konieczne jest włączenie systemu szkolnictwa wyższego i nauki Ukrainy do Europejskiego Obszaru Szkolnictwa Wyższego i Europejskiej Przestrzeni Badawczej. Stałe kontakty KRASP i Związku Rektorów Uczelni Ukrainy (ZRUU) owocuje nowymi formami współpracy polsko-ukraińskiej. Polskie uczelnie doradnie przygotowały liczne działania pomocowe dla uchodźców – studentów i naukowców oraz szkół wyższych z Ukrainy.

KRASP ZDEFINIOWAŁA NIEZBĘDNE DZIAŁANIA W RAMACH SYSTEMU SZKOLNICTWA WYŻSZEGO, KTÓRYCH CELEM JEST WSPARCIE WYSIŁKÓW UKRAINY W WALCE O ZACHOWANIE SUWERENNOŚCI, NIEZALEŻNOŚCI I SZANS ROZWOJOWYCH.

Na działalność KRASP w ostatnich latach miała wpływ sytuacja wynikająca z pandemii. W tym czasie okazało się jak ważne są integracja i współdziałanie środowiska akademickiego, a także upowszechnianie dobrych praktyk i wiedzy zarządczej. Dzięki solidarności i kooperacji powstało wiele rozwiązań w zakresie organizacji kształcenia. Uczelnie zrzeszone w Konferencji prowadzą działania m.in. w zakresie rozwijania platform do skoordynowanego zarządzania jednostkami szkolnictwa wyższego oraz informatyzacji uczelni czy systemów informatycznych w kształceniu.

Najnowsza historia KRASP jako instytucji działającej w obszarze nauki i szkolnictwa wyższego, potwierdza trafność zdefiniowania priorytetów – potrzeby współpracy, wspólnego tworzenia potencjału badawczego i dydaktycznego polskich szkół wyższych oraz utrwalenia relacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Dalszy rozwój zasobów szkolnictwa wyższego będzie wymagał umacniania autorytetu i prestiżu polskich uczelni w kraju i za granicą. Niezależnie od zmienności warunków otoczenia uczelni, naszymi głównymi celami pozostają budowanie wizerunku KRASP jako instytucji reprezentującej interesy i poglądy środowiska akademickiego, a także prowadzenie działalności opiniotwórczej i opiniodawczej, dbałość o zachowanie autonomii uczelni i kultywowanie

dobrych tradycji akademickich oraz zasad etyki zawodu. Rozwijanie programów doskonałości naukowej i dydaktycznej, zapewnienie właściwego finansowania i warunków dla badań naukowych to przyszłość KRASP. Przed nami szereg działań na rzecz transformacji cyfrowej, wprowadzania rozwiązań dla ochrony klimatu, równości płci, otwartej nauki czy współpracy w ramach sojuszy uniwersytetów europejskich. Wszystkie te kwestie są w równym stopniu dla nas istotne.

Konferencja w bieżącej kadencji prowadzi intensywne działania związane z wdrażaniem i doskonaleniem zapisów Ustawy 2.0, a w szczególności dotyczące procesu ewaluacji i dyskusji nad jego ewolucją. Prowadzimy aktywność w celu zwiększenia nakładów na szkolnictwo wyższe i naukę, w tym na wynagrodzenia pracowników, doskonalimy wytyczne do kodeksu etyki nauczyciela akademickiego i aktualizujemy kodeks dobrych praktyk w szkołach wyższych. Ważnym zadaniem obecnej kadencji jest opracowanie dokumentu dotyczącego prognozy rozwoju szkolnictwa wyższego do 2030 roku. Wciąż budujemy relacje i współpracę m.in. z Radą Główną Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Konferencją Rektorów Publicznych Uczelni Zawodowych, Konferencją Rektorów Zawodowych Szkół Polskich, Parlamentem Studentów Rzeczypospolitej Polskiej, Krajową Reprezentacją Doktorantów, Polską Akademią Nauk, Fundacją na rzecz Nauki Polskiej, Narodową Agencją Wymiany Akademickiej oraz Fundacją Rektorów Polskich, Fundacją Edukacyjną „Perspektywy” czy ze związkami zawodowymi.

PROWADZIMY AKTYWNOŚĆ W CELU ZWIĘKSZENIA NAKŁADÓW NA SZKOLNICTWO WYŻSZE I NAUKĘ, W TYM NA WYNAGRODZENIA PRACOWNIKÓW.

Ponadto w różnych ośrodkach akademickich pojawiają się regionalne inicjatywy integrujące uczelnie skupiając potencjał wokół wspólnych przedsięwzięć organizacyjnych, naukowych i dydaktycznych. Podsumowując zatem nasze dotychczasowe działania oraz biorąc pod uwagę nasze plany, w roku 25-lecia KRASP mamy wiele osiągnięć, a przed nami są wciąż nowe wyzwania, z którymi skutecznie mierzymy się dzięki integracji i współpracy środowiska rektorów naszych uczelni, wymianie dobrych praktyk oraz konsensusowi wypracowywanemu przy definiowaniu wspólnych celów.

ARKADIUSZ MĘŻYK

Prof. **ARKADIUSZ MĘŻYK**
Przewodniczący Konferencji Rektorów
Akademickich Szkół Polskich
Rektor Politechniki Śląskiej